

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput XIV. a Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

in l. tit. 2. lib. 8. ordin. l. i. tit. 6. lib. 8. recipil. ubi notavit Azevedo. Nisi mavis dicere, dictæ legis verba esse enunciativa, aliamque esse legislatoris intentionem, aduersus quem videlicet debet dari actio mandati, quando mandatum ce-

lebratur gratia mandantis, & mandatarii; & sic principaliter non agi in eo texu de exercitio usurarum permisso, vel non Judæis, argumento textus *in l. ex facto 19. ff. de heredit. inst. Clement. unica de prob.*

CAPUT XIII.

Idem ^a Mutin. Episcopo.

TUasdudum ex parte tua recepimus quæstiones, quod quidam usurarii tuæ dioecesis, quibus dant pecuniam ad usuram, præstare faciunt juramentum, quod usurras non repeatant, & super his, quas solverint, nullam moveant quæstionem. Nos igitur inquisitioni tuæ taliter respondemus, ut usurarios ipsos monitione præmissa per censuras ecclesiasticas appellatione remota compellas ante usurarum solutionem ab eorum exactione desistere, vel restituere ipsas postquam fuerint perfolutæ, ne de dolo, & fraude sua contingat eos commodum reportare, qui ad hoc præstari faciunt juramentum, quod super usurras non valeant molestari.

NOTÆ.

^a **M**utienſi.) Ita etiam legitur in tertia collectio-
ne *sub hoc tit. cap. 3.* Et cum præsens constitutio sit generalis ab Innoc. III, facta motu proprio, non ad aliquius casus decisionem, aut consultationem, non exprimitur cui dirigatur. Statuit autem Innocentius in præsenti, quod usurarius, qui usuras accepit, & etiam aliis ipse perfolvit, si intendat repeterre quas persolvit, non prius audiatur, quam ipse restituat quas accepit: atque idem etiam observatur, si fuctus pignoris acceperit, nisi enim eos sorti imputaverit, arcetur a repetitione usurarum. Quod etiam observandum esse cum filiis & hereditibus usurarii cautum fuit *in cap. Michael. hoc tit. Rationem hujus constitutionis affigunt Innocentius in illis verbis: Quia frustra auxiliū legis invocat, qui committit in legem: I. auxiliū 37. ff. de minor. l. isti 8. ff. de eo quod metus eiusā, l. scimus. Si vero, ff. de jur. delib. c. constitutus, de appellat. Et aequum est, ut quod juris in alium quis postulat, ipse sibi prius dicat, l. 1. ff.*

lectione, *sub hoc tit. 6. 2. De Mutiensi Ecclesia egl. in c. 12. de tempor. ordin.* & *commentarium hujus textus dedi in c. I. c. debitores, de jure jur.*

CAPUT XIV.

Idem.

QUIA fruſtra legis auxilium invocat, qui committit in legem, statuimus, ut si quis usurarius a nobis literas impetraverit super restituendis usuris, vel fructibus comutandis in forrem, nisi prius ipse restituerit usuras, quas ab aliis noscitur recepisse, auctoritate literarum ipsarum nullatenus audiatur.

NOTÆ.

^a **I**dem.) Ita etiam legitur in tertia collectio-
ne *sub hoc tit. cap. 3.* Et cum præsens constitutio sit generalis ab Innoc. III, facta motu proprio, non ad aliquius casus decisionem, aut consultationem, non exprimitur cui dirigatur. Statuit autem Innocentius in præsenti, quod usurarius, qui usuras accepit, & etiam aliis ipse perfolvit, si intendat repeterre quas persolvit, non prius audiatur, quam ipse restituat quas accepit: atque idem etiam observatur, si fuctus pignoris acceperit, nisi enim eos sorti imputaverit, arcetur a repetitione usurarum. Quod etiam observandum esse cum filiis & hereditibus usurarii cautum fuit *in cap. Michael. hoc tit. Rationem hujus constitutionis affigunt Innocentius in illis verbis: Quia fruſtra auxiliū legis invocat, qui committit in legem: I. auxiliū 37. ff. de minor. l. isti 8. ff. de eo quod metus eiusā, l. scimus. Si vero, ff. de jur. delib. c. constitutus, de appellat. Et aequum est, ut quod juris in alium quis postulat, ipse sibi prius dicat, l. 1. ff.*

*quod quisquejur. Unde si usurarius intendit usuras a se solutas repeterre a Scio, prius debet ipse restituere quas accepit a Titio. Quæ constitutio illustrari potest *ex l. in arenam. Cod. de inoffic. testam.* ubi pater arenarius non potest filium arenarium exharedere, quia alteri non potest opponere vitium, quo ipse laborat. *ex c. 1. c. Apostolica, de except.* ubi cum opponeretur agenti ad possessionem præbendæ exceptio pluralitatis beneficiorum ab eo, qui plura beneficia obtinebat, respondit Pontifex, non est talis exceptionem admittendam; siquidem opponus simili morbo laborabat: notavit Balboa *in c. 2. de except. n. 122.* Si quis tamen alieno nomine, ut pupilli, aut Ecclesie, seu universitatis, usuras solutas restitui perat, non potest hac exceptione repelliri, quod ipse usuras exegisset, nec adhuc restituisset; nam tunc non repellere tur illæ a judicio, sed ille cuius nomine agebat, ut docuerunt Panorm. *in c. Michael. hoc tit. n. 3. Molina tract. 2. de just. disp. 334. Gibal. lib. 2. de usur.**

cap. II. art. 2. num. 8.

CAPUT XV.

Idem ^a Altissiodorensi Episcopo

CUM in dioecesi tua sint quamplurimi usurarii, de quibus maximè dubitatur quin sint usurarii manifesti, contra quos propter timorem Principum, & Potestatum, qui tuentur eosdem, nullus appareat accusator, iidem sunt per sententiam con-

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

Hh 2

dema